

Aktia

OMAISUUSVAKUUTUS Vakuutusehdot

Aktia Private Banking- ja Aktia Platinum-kortinhaltija

Voimassa 15.11.2013 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

OMAISUUSVAKUUTUS

1. Vakuutuksen tarkoitus
2. Vakuutuksenottaja ja vakuutetut
3. Vakuutuksen kohde
4. Vakuutuksen voimassaoloalue
5. Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset
6. Arvioimis- ja korvaussäännökset
7. Viittaus yleisiin sopimusehtoihin

YLEISET SOPIMUSEHDOT

Omaisuuksivakuutus

1. Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 5 mainituista vahinkotapahtumista aiheutunut suoranaisten esinevahinko.

2. Vakuutuksenottaja ja vakuutetut

Vakuutuksenottaja on Aktia Pankki Oyj. Vakuutettuna on Aktia Private Banking- tai Aktia Platinum-kortinhaltija, jolla on voimassa oleva kortti.

3. Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutetun kohdassa 5 mainittu henkilökohtainen omaisuus.

Vakuutuksen kohteena ei ole

- sellainen omaisuus, jonka vakuutettu on vuokrannut tai lainannut
- sellainen omaisuus, jonka vakuutettu on vuokrannut tai lainannut toiselle
- ajoneuvo, ajoneuvojen osia tai -varusteita, vene, jolla tai kannoilla eikä konevoimalla kulkeva tai kuljetettava laite.

4. Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa koko maailmassa. Sellaisen esineen osalta, joka on kadonnut, kadotettu tai unohtunut, vakuutuksen kohteena on omaisuus, jonka vakuutettu tilapäisesti kuljettaa mukanaan pois vakuutetun normaalista, päivittäisestä elinympäristöstä, asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vakuutetun säännöllisessä käytössä olevasta vapaa-ajan asunnosta.

5. Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

5.1. Kadonnut, kadotettu tai unohtunut esine

Vakuutuksesta korvataan enintään 2 000 euroon asti vahinko, joka on aiheutunut siitä, että esine on kadonnut, kadotettu tai tahattomasti unohtunut ja tästä syystä joutunut varkauden kohteeksi.

Vahingon korvattavuuden edellytyksenä on, että vahingon tapahtumapaikka ja -ajankohta sekä olosuhteet voidaan määritellä ja että vahinko on heti havaittu. Lisäksi edellytetään, että tarvittavat toimenpiteet on tehty kadonneen, kadotetun tai unohtetun omaisuuden jälleenyttämiselle.

Tässä tarkoitettuna irtaimistona ei kuitenkaan pidetä rahaa ja arvopapereita, kulkuneuvojen osia eikä -varusteita. Rahalla tarkoitetaan käteisvarojen lisäksi myös mm. maksukortteja, shekkejä, lounasseteleitä, matkalippuja ja -kortteja. Arvopaperilla tarkoitetaan mm. käyttämättömiä postimerkkejä, osakkeita ja obligatioita.

5.2. Polkupyörät, hiihtovarusteet, urheiluvälineet ja -varusteet, tekstiilit ja soittimet kun niitä on käytetty käyttötarkoituksensa

Vakuutuksesta korvataan enintään 3 000 euroon asti vahinko, joka on aiheutunut polkupyörille, hiihtovarusteille, urheiluvälineille ja -varusteille, tekstiileille sekä soittimille kun niitä on käytetty käyttötarkoituksensa.

5.2.1. Vahinkoa ei korvata, jos tässä mainittua omaisuutta käytetään kilpailuissa tai niihin harjoiteltaessa.

5.2.2. Ennen vahinkotapahtumaa toimintakunnossa olleen omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 6.1.3. olevan taulukon mukaan.

5.3. Rajoitukset

5.3.1. Vakuutuksesta ei korvata omaisuudelle aiheutunutta varkausvahinkoa muussa kun siinä tapauksessa, että omaisuus on

joutunut varkauden kohteeksi kohdassa 5.1. mainitun vahingon yhteydessä.

5.3.2. Toimintavirhe tai virheellinen käyttö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut itse esineelle, kun vahinko johtuu toimintavirheen, virheellisen käytön, puutteellisen tai laiminlyödyn ylläpidon johdosta.

5.3.3. Vähitellen vaikuttava ilmiö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut itse esineelle kulumisen, materiaalin väsymisen tai muun vastaavan, vähitellen vaikuttavan ilmiön johdosta.

5.3.4. Valmistusvirhe tai väärä materiaali

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut itse esineelle, kun vahinko johtuu materiaali-, valmistus-, laskenta- tai piirustusvirheestä, virheellisestä kuvauksesta tai virheellisistä ohjeista.

5.3.5. Shekkilomakkeiden tai arvopapereiden väärinkäyttö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu shekkilomakkeiden, arvopapereiden tai luotto- tai pankkikorttien tai vastaavan väärinkäytöstä.

5.3.6. Tiedostoon tunkeutuminen, ohjelmistovirus, petos tai kavallus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tiedostoon tunkeutumisesta, ohjelmistoviruksesta, puutteellisesta varmuuskopioinnista, petoksesta, kavalluksesta tai vastaavanlaisesta rikoksesta.

5.3.7. Arvonalennus

Arvonalennusta tai vahinkoa, joka ei vaikuta esineen käyttökelpoisuuteen ei korvata.

5.3.8. Oma työ tai tulonmenetykset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetyksiä eikä matkakuluja.

5.3.9. Sota, kapina, vallankumous tai ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta senkaltaisesta syystä aiheutunutta vahinkoa tai ydinvoimalaissa määritetystä ydinvahingosta.

5.3.10. Vahinko, joka korvataan erityislain, takuun tai muun vakuutuksen nojalla

Vakuutuksesta ei korvata sellaisia vahinkoja, jotka korvataan erityislain, takuun tai muun vakuutuksen nojalla.

5.3.11. Avaimen katoaminen

Kustannukset lukkojärjestelmän muutoksesta tai lukon vaihtamisesta korvataan ainoastaan siinä tapauksessa, että avain vakuutetun omaan asuntoon on kadonnut, kadotettu tai unohtunut ja tästä syystä joutunut varkauden kohteeksi. Kustannuksista tehdään vuotuinen 5 %:n vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

6. Arvioimis- ja korvaussäännökset

6.1. Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

6.1.1. Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen tarvittavaa rahamäärää.

Omaisuuksien jälleenhankinta-arvo vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin hankintahetkellä ollut arvo.

6.1.2. Päivänarvo

Päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään omaisuuden arvon vähentyminen iän, käytön, käyttökelppoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan johdosta.

Irtaimiston osalta päivänarvolla tarkoitetaan vakuutetun omaisuuden käteismyyntihintaa vahinkohetkellä, eli sitä hintaa, mikä

esineellä olisi ollut myytävänä se vahinkohetkellä käytettyjen esineiden markkinoilla.

6.1.3. Ikävähennystaulukko

ESINE	Ikävähennykset	
	vap.v.	%
soittimet, työkalut	5	10 %
optiset laitteet, silmälasit	5	10 %
urheiluvälineet ja -varusteet	5	20 %
polkupyörät ja lastenvaunut	5	10 %
vaatteet, tekstiilit	5	10 %
matkapuhelimet	5	pvarvo
atk-laitteet	5	pvarvo

Vähennys lasketaan kertomalla ikävähennysprosentti omaisuuden käyttöönottovuosilla siitä vuodesta lähtien josta vähennys lasketaan.

6.2. Korvauksen laajuus

6.2.1. Vakuutuksesta korvataan vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5 mainittu suoranainen esinevahinko.

6.2.2. Vahingosta, joka on aiheutunut siitä, että esine on kadonnut, kadotettu tai unohtunut ja tästä syystä joutunut varkauden kohteeksi, korvataan yhden vakuutuskauden aikana enintään kaksinkertaisena kohdassa 5.1 mainittu korvausmäärä.

6.2.3. Vahingosta, joka on aiheutunut polkupyörille, hiihtovarusteille, urheiluvälineille ja -varusteille, tekstiileille sekä soittimille kun niitä on käytetty käyttötarkoitukseensa, korvataan yhden vakuutuskauden aikana enintään kaksinkertaisena kohdassa 5.2 mainittu korvausmäärä.

6.2.4 Aurinkolasien ja silmälasikehyksien korvausmäärä on enintään 200 euroa.

6.3. Korvauksen laskeminen ja suorittaminen

6.3.1. Omavastuu
Korvattavan vahingon määrästä vähennetään jokaisessa vahinkotapauksessa omavastuu.

6.3.1.1. Vahinkotapauksessa, joka on aiheutunut siitä, että esine on kadonnut, kadotettu tai unohtunut ja tästä syystä joutunut varkauden kohteeksi on omavastuu 25 % korvausmäärästä, vähintään 150 euroa.

6.3.1.2. Vahinkotapauksessa, joka on aiheutunut polkupyörille, hiihtovarusteille, urheiluvälineille ja -varusteille, tekstiileille sekä soittimille, kun niitä on käytetty käyttötarkoitukseensa, on omavastuu 150 euroa.

6.3.2. Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata vahingon määränä pidetään korjauskustannuksia, ikävähennykset kuitenkin huomioidaan. Kun korjauskustannukset ylittävät 60 % jälleenhankinta-arvosta korvataan esineen uushankintahinta ikävähennysvapaiden vuosien osalta kohdan 6.1.3. taulukon mukaan.

Korvauksen määrä jälleenhankinta-arvon mukaan on vahingon määrä mahdollisia ikävähennyksiä huomioiden sekä vähennettynä omavastuulla. Jos jälleenhankitun tai korjatun omaisuuden arvo on vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankinta-arvoa suurempi, ei ylimenevää osaa oteta huomioon korvausta laskettaessa (ks. kohta 5).

Jos omaisuutta ei voida korjata vahingonkorvauksen määrän vastaavan vahinkohetkellä samassa kunnossa olleen omaisuuden hankintahinta.

Vahingonkorvauksessa huomioidaan iästä, kulutuksesta, vähentyneestä käyttökelpoisuudesta ja tuotekehityksestä johtuva arvonalennus.

6.4. Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

6.4.1. Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemesta uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa vahingoittunut omaisuus.

6.4.2. Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutetun tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

6.4.3. Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutetun omistukseen. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vahinkotapahtumaa.

7. Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja, B.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Eräät keskeiset käsitteet
2. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä
 - 2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
 - 2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
 - 2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus
3. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo
 - 3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen
 - 3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo
4. Vakuutusmaksu
 - 4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen
 - 4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen
 - 4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen
 - 4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä
5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana
 - 5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
 - 5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
 - 5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä
6. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä
 - 6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita
 - 6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)
7. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen
 - 7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan
 - 7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholin tai huumausaineen käyttö
 - 7.3 Alkoholin ja muun huumaavan aineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa
8. Samastaminen
9. Syyntakeettomuus ja pakkotila
10. Korvausmenettely
 - 10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet
 - 10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen
 - 10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet
 - 10.4 Kuittaus
11. Vakuutuskorvaus
 - 11.1 Ylivakuutus
 - 11.2 Alivakuutus
12. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen
 - 12.1 Itseoikaisu
 - 12.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisuosituksia antavat lautakunnat
 - 12.3 Käräjäoikeus
13. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus
 - 13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan
 - 13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan
14. Vakuutus sopimuksen muuttaminen
 - 14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana
 - 14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa
15. Vakuutus sopimuksen päätyminen
 - 15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus
 - 15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana
 - 15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa
 - 15.4 Omistajan vaihdos
 - 15.5 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen
16. Kolmannen henkilön oikeudet
 - 16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa
 - 16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua
 - 16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta
 - 16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa
 - 16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa
17. Muita vakuutus sopimus laissa käsiteltäviä asioita

Vakuutus sopimus laki (543/94) on vakuutus sopimuksia koskeva laki, joka sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimus suhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Tähän vakuutus sopimukseen sovelletaan kuitenkin myös sellaisia vakuutus sopimus lain säännöksiä, joita ei jäljempänä ole esitetty. Otsikoiden jälkeen suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutus sopimus lain säännöksiin, joissa käsitellään otsikossa mainittuja asioita.

1. ERÄÄT KESKEISET KÄSITTEET

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö (6 §) määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutuksenottaja (2 §) on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu (2 §) on se, jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Ryhmäetuvakuutus (2 §) on sellainen ryhmälle tarjottava vakuutus, jossa vakuutettu osittain tai kokonaan suorittaa vakuutusmaksun.

Vakuutuskausi (16 §) on sovittu vakuutus kirjiaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompi kumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje (31 §) on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä

Vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan Folksam Vahinkovakuutus Oy.

2. TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUS-SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitettut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitavissa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

Mitä tässä kohdassa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutuslainsäädännön 5. ja 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutusnottajalle tietoja vakuutuslainsäädännön sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Tiedonantovelvollisuus rajoittuu niihin vakuutusmuotoihin, joita vakuutusnottaja nimenomaisesti on tiedustellut. Jos vakuutusnottaja on nimenomaisesti ilmoittanut, ettei hän halua yllä mainittuja tietoja, vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen niitä antamaan.

2.2 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 34 §)

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikeista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettänyt vilpillisesti, vakuutuslainsäädännön ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutusnottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutusmaksun alentamiseen.

3. VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksiselitteisesti sovittu vakuutusnottajan kanssa, silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutusnottaja antaa tai lähettää hyväksyttävän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutus tapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyttävä vastaus, jonka vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle. Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Vakuutuslainsäädännön voimassaolo (16 §)

Vakuutuslainsäädännön on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutuslainsäädännön voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

4. VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovittu vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Jos vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksillaan lyhennetään. Mikäli vakuutusnottaja ei ole määrännyt lyhentämisyjärjestystä, vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä sanottu järjestys.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos vakuutusnottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisan kuluessa. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksu- vaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluessa esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa irtisanomisan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyks-korkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen (42 §)

Jos vakuutusnottaja suorittaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamisesta seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovittu vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien vakuutusnottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutusnottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetetty vilpillisesti kohdassa 2.2. tarkoitetuissa tilanteissa.

Kun vakuutus päättyy ennen sovittu vakuutuskauden päättymistä, palautetaan vakuutusmaksu vähennettynä vakuutuksen voimassaoloajan vakuutusmaksulla.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus pidättää käsittelymaksuna/minimimaksuna 10 % vuotuisesta vakuutusmaksusta, kuitenkin vähintään 25 euroa.

Jatkuvissa matkustaja- ja matkatavaravakuutuksissa käsittelymaksu/minimimaksu on ensimmäisen vakuutuskauden aikana euromäärä, joka vastaa kahden viikon kertamaksuisen vastavan matkustaja- ja matkatavaravakuutuksen maksua. Ensimmäisen vakuutuskauden jälkeen määräykset ovat samat kuin

muissakin vakuutuslajeissa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5. TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSA-OLO-AIKANA

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

Mitä tämän kohdan 3 momentissa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutussopimuslain 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle tietoja vakuutussopimuksen sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Vakuutusyhtiön tai sen edustajan vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antama tieto tulevasta korvauksesta ei vaikuta vakuutusturvaan eikä sido vakuutusyhtiötä.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (26 § ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaarasta lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tässä kohdassa tarkoitettuja muutoksia ovat esimerkiksi vakuutuskohteessa suoritettu korjaus-, muutos-, lisäraennus- ja laajennustyöt, vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttaminen sekä toiminnan laadun ja laajuuden muuttaminen.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaarasta lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat

olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

6. VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITTA VAHINGON SYNTYMISTÄ

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykijensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden käyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7. VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN (30 § ja 34 §)

7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholin tai huumausaineen käyttö

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Mikäli kyse on vastuuvakuutuksesta, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksen mahdollisesta alentamisesta tai epäämisestä huolimatta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.3 Alkoholin ja muun huumausaineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdissa 7.1 ja 7.2 esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholi-pitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vain erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheetömiin suoriin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

8. SAMASTAMINEN (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;

2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai

3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön,

jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

9. SYYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA (36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

10. KORVAUSMENETTELY

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutusyhtiö luovuttaa sille ilmoitettuja vahinkoja koskevia tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen tietojärjestelmään. Tällöin vakuutusyhtiö tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassa-olosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle kuten esimerkiksi vakuutetulle ja kohdassa 16.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakeutumisen mahdollisista. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviran-omaiselle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

10.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

11. VAKUUTUSKORVAUS

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

11.2 Alivakuutus (58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi. Huomioi myös mitä kohdissa 2.2. ja 5.2 mainitaan alivakuutuksesta.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

12. MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN (8 §, 68 § ja 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

12.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada asia uudelleen käsiteltäväksi vakuutusyhtiössä. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aiheita.

12.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus-suhteessa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

12.3 Kärjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan kärjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan kärjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määrä-ajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

13. VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS (75 §)

13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 16.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin sieltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt kohtien 2.2 (tiedonantovelvollisuus), 5.2 (tiedon-antovelvollisuus vaaran lisääntymisestä), 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita) ja 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus) mukaisen velvollisuuden. Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritettua korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi kohtien 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

14. VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos:

1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai

2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa (19 §)

A. Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

Poiketen siitä mitä A ja B kohdissa sanotaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, maksua ja muita sopimusehtoja muilla kuin yllämainituilla perusteilla, mikäli vakuutuksenottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan. Jos vakuutusyhtiö tekee sellaisia muutoksia vakuutussopimukseen, menettely on sama kuin yllä A kohdassa.

15. VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Jos vakuutuksenottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan, vakuutuksenottajalla on, poiketen edellä mainitusta, kuitenkin vain oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos:

1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt;

2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä;

3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleluohjeen noudattamisen;

4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman; tai

5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa (16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättäväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.4 Omistajan vaihdos (63 §)

Vakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus,

päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

15.5 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen (17 b §)

Jos ryhmäetuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmäetuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteiden ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16. KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 16.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta (66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsitelystä.

Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta kanne vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 12 mukaisesti.

17. MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutussopimuslaissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)

Säännösten pakottavuus (3 §)

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)

Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)

Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)

Monivakuutus (59 §)

Vakuutuksenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)

Maksu väärälle henkilölle (71 §)